

Aan: Bestuur van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
Van: Rik Thijs, wethouder energie & klimaat gemeente Eindhoven
Datum: 14-12-2021
Onderwerp: Motie vergroening woningbouwopgave

De VNG in vergadering bijeen op 13 januari 2022,

Constaterende dat:

- Nederland voor enorme opgaven staat de komende jaren: woningbouw, klimaatadaptatie & klimaatmitigatie, schone lucht, herstel biodiversiteit en voldoende groene ruimte voor mensen om te recreëren.
- Het rijk in haar NOVI een duurzame en gezonde woon- en leefomgeving als doel heeft benoemd en deze integrale opgave als voorwaarde voor verdere verdichting in steden heeft opgenomen. Wanneer we uitgaan van dat in 2030 zo'n 70% van de wereldbevolking in de stad woont, dan is groen van wezenlijk belang voor het behoud van een goed stadsklimaat en het menselijk welbevinden.
- De vergroeningsopgave onlosmakelijk verbonden is met de woningbouwopgave. Voor zowel de mensen die extra komen wonen als de bestaande bewoners is een leefbare groene stad of dorp noodzakelijk. Dus groen moet meegroeien met de woningbouwopgave.
- Het realiseren van deze groenopgave veel geld kost.
- Deze uitdagingen samen met ontwikkelende partijen te realiseren en daarmee een groene en natuurinclusieve stad.
- Stadsbewoners en stadsdieren waaronder vogel- en vleermuissoorten, afhankelijk zijn van een groene en natuurvriendelijk ingerichte stedelijke omgeving. En duurzame populaties van (en voldoende nest- en verblijfsplekken voor) deze gebouwde dieren essentieel zijn om te voldoen aan de Wet natuurbescherming.
- Maatregelen voor groen en natuur nog niet standaard worden toegepast in alle bouwprojecten. Ontwikkelende partijen die dit willen realiseren verliezen nu tenders als er voornamelijk op kosten wordt geselecteerd.
- De invulling van het bouwen met meer oog voor groen, natuur en biodiversiteit vraagt om maatwerk en aandacht voor de lokaal aanwezige soorten en lokale omstandigheden.

Overwegende dat:

- Door het thuiswerkadvies van de overheid meer mensen het groen in hun directe leefomgeving en de natuur zijn gaan waarderen en daarmee de druk op groen en natuur toeneemt.
- Draagvlak voor woningbouw belangrijk is en dat door voldoende groen toe te voegen, dit draagvlak positief te beïnvloeden is.
- De gemeenten de bekostiging van de vergroening niet alleen kunnen dragen.
- Het limitatieve bouwbesluit op dit moment onvoldoende handvat is en geen eisen stelt.
- Er in iedere fase van het bouwproces slim kan worden nagedacht over kansen voor groen en natuur, bij voorkeur vanaf het begin van de planfase, en bij het ontwikkelen of bijstellen van de omgevingsvisie (en gebiedspaspoorten).

Spreekt uit dat:

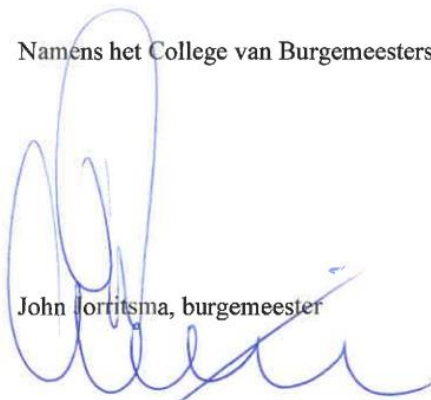
- Er bij het aanleggen van nieuwe en (grootschalig) renoveren van bestaande (woning)bouwprojecten, gebiedsontwikkelingen en integrale wijkvernieuwing gewaarborgd kan worden dat groen, water en natuur in en om de bouwopgave een belangrijk deel uitmaken van die opgave.

- Het realiseren van extra groen en natuur in de buitenruimte én groen- en natuurinclusief bouwen noodzakelijk zijn voor de biodiversiteit, waterberging, tegengaan van hittestress, mentaal welbevinden en recreatiemogelijkheid.
- We als gemeenten dit niet alleen kunnen en hulp nodig hebben van het Rijk bij financiering en regelgeving, in de vorm van een vergroeningsfonds.
- We op zoek moeten naar andere samenwerkingsvormen, ontwikkel- en beheervormen en pro-actieve initiatieven van bewoners, bedrijfsleven, (kennis)instellingen, investeerders, verzekeraars en andere partijen/stadspartners zullen stimuleren en faciliteren.
- Natuurinclusief en klimaatproof bouwen (en gebiedsontwerp) te verankeren in wetgeving gericht op initiatiefnemers (bouwbesluit) zodat er een gelijk speelveld en investeringszekerheid ontstaat voor de bouwsector.

Draagt het VNG bestuur op:

- Bovenstaande punten uit te dragen in gesprekken met ministeries, bewindspersonen en Kamerleden.
- Samen met het Rijk een financieringsmodel te ontwikkelen met substantiële ondersteuning vanuit het Rijk, wat recht doet aan deze opgaven waarna gemeenten dit implementeren in de uitvoering.
- Te onderzoeken hoe (juridisch) instrumentarium hierop kan worden aangepast en met welke maatregelen, voor zowel in en op het gebouw, als rondom de bouwopgave, om deze doelen te bereiken.

Namens het College van Burgemeesters en Wethouders van gemeente Eindhoven

John Jorritsma, burgemeester

Rik Thijs, wethouder

Deze motie wordt ondersteund door:

- Gemeente Utrecht
- Gemeente Dordrecht
- Gemeente Gorinchem
- Gemeente Haarlem
- Gemeente Haarlemmermeer
- Gemeente Hoorn
- Gemeente Groningen
- Gemeente Ede
- Gemeente Tilburg
- Gemeente Helmond